

mand som det ærede Medlem for Københavns 11te Valgkreds erkendte var et væsentligt Moment, og der kan være mange andre Momenter, der kunne gøre sig gældende. Jeg skal pege paa et, som ikke er nævnt her, og som absolut ikke maa tabes af Syne, hvis man — hvad i og for sig ikke er berettiget — vil drage almindelige Slutninger ud fra denne ene Maanedes Erfaringer. Man maa i ethvert Tilfælde se paa, hvorledes det gik i den foregaaende Maaned, og da vise Tallene, at der i den foregaaende Maaned var en Stigning i Salget paa omtrent 12 pCt. sammenlignet med December 1910. (*Schovelin*: Det tyder endnu mere til Fordel for mig!) Nej, det tyder paa ingen Maade til Fordel for det ærede Medlem, for det er akkurat det samme Forhold som i 1891, at naar der forestaar en Prisforhøjelse, forcerer man Produktionen, fordi Køberne ere ivrige for at forsyne sig. Derfor bliver der her en uforholdsmæssig stor Difference i Tallene, og dette Moment maa man tage med i Betragtning baade i det ene og det andet Tilfælde.

Da jeg, som sagt, finder det rigtigst at opsætte almindelige Betragtninger til tredie Behandling, skal jeg indskrænke mig hertil.

Ordføreren (*Johannes Jensen*): Jeg kan fatte mig ganske kort, men da jeg saa vidt jeg erindrer, glemte det under Omtalen af Ændringsforslagene, vil jeg gøre opmærksom paa et Ændringsforslag, som har nogen Betydning, nemlig Forslaget om at gøre den af Flertallet foreslaaede udvidede Moderation vedvarende. Af det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (*Schovelin*) er der stillet et andet Ændringsforslag, som gaar ud paa, at Moderationen kun skal omfatte de Bryggerier, der eksistere ved Lovens Vedtagelse. Vi have oprindelig haft nogen Sympati for dette Forslag, idet vi have erkendt, at rent skatteteknisk set, af Hensyn til, hvad der kunde tjene Statskassens Interesser, var det anbefalelsesværdigt at indskrænke denne Begunstigelse til kun at omfatte de Bryggerier, der bestaa ved Lovens Vedtagelse. Men vi erkende, at ihvorvel man ved en saadan Indskrænkning ikke vilde gøre nogen Indskrænkning i selve Næringsfriheden, vilde man dog i det lange Løb skabe en Næringsulighed, som vi ikke have fundet at kunne forsvare at gaa med til. Ethvert nyt Bryggeri, der maatte blive oprettet efter denne Lovs Vedtagelse, vilde blive langt ugunstigere stillet end de paa dette

Tidspunkt bestaaende Bryggerier, og dette ulige Forhold vilde blive opretholdt i al Fremtid. Ethvert nyt Bryggeri vilde komme til at udrede 6,000 Kr. mere i Skat til Staten, saafremt dets Produktion er mindst 4,000 hl, og det er jo selv de mindste Bryggeriers. Vi have derfor ikke turdet gaa med til dette Ændringsforslag. Vi mene, at enten maa man gaa med til at gøre Begunstigelsen vedvarende, og saa maa man ogsaa lade den omfatte alle Bryggerier, ikke blot de i Øjeblikket eksisterende, eller ogsaa maa man, hvis man vil indskrænke Begunstigelsen til de eksisterende, gøre den tidsbegrænset. Man kan ikke have begge Dele paa en Gang.

Til det ærede Medlem for Københavns 11te Valgkreds (*Sigvald Olsen*) har jeg kun en ganske kort Bemærkning. Den højt-ærede Finansminister har allerede gjort opmærksom paa, at der ikke af den Statistik, som kan foreligge for Januar Maaned angaaende Ølsalg og Ølproduktion, lader sig udlede noget Bevis for den Virkning, den lille Prisforhøjelse, der allerede er iværksat, kan have haft paa Ølsalget. Det ærede Medlem fremsatte en anden Udtalelse om, at det nuværende Kapitalistsystem, det nuværende Samfundssystem begunstigede Udviklingen fra den lille Bedrift til den store. Ja, det er meget muligt, at det er Tilfældet. Men der laa ogsaa i det ærede Medlems Ord noget andet, en Art Tilslutning til denne Udvikling, noget om, at Arbejderne ikke længere troede paa, at det var til Fordel for dem, at man bevarede eller støttede den lille Bedrift, men at de saa, at de i Virkeligheden vare interesserede i, at Bevægelsen gik fra den lille Bedrift til Stordrift. Nu vil jeg ikke benægte, at Arbejderstanden som Helhed og gennem et langt Tidsrum kan blive noget gunstigere stillet under Stordrift end under den lille Bedrift — jeg skal ikke komme stærkt ind derpaa —, men det, der var Formaalet for mine Udtalelser, var at bevise, at medens denne Udvikling stod paa, medens denne Fornykning skete, ramte denne Udvikling de Arbejdere, der til den givne Tid vare beskæftigede ved den lille Virksomhed, med andre Ord, at hvis man tænker sig, at den Udvikling, vi have været inde paa i den senere Tid, og som gaar ud paa, at Provinsbryggerierne forrykkes og flyttes ind til København, fortsættes, vil den i det lange Løb være til ikke liden Skade for de Arbejdere, som ere beskæftigede i Provinsbryggerierne. Derfor vil jeg gøre opmærksom paa, at Staten kan ikke tage Følgerne af denne Udvikling paa sig. Staten kan gøre,